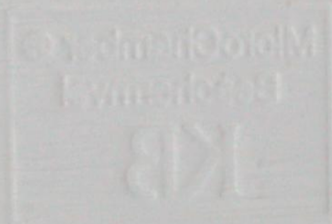

DE

ONBEDREEVE MINNAAR,

KLUCHTSPEL.

By de Erfg: van J: LESCAILJE, op de Middeldam, op de hoek van de Vischmarkt, 1699.

Met Privilegie.

COPYE
Van de
PRIVILEGIE.

DE Staten van Holland ende Westvriesland doen te weten. Alzo Ons vertoond is by de tegenwoordige Regenten van de Schouwburg tot Amsterdam, Dat zy Supplianten zedert eenige Jaaren herwaarts met hunne goede vrinden hadden gemaakt en ten Tooneele gevoert verscheiden Werken, zo van Treurspeelen, Blyspeelen als Klugten, welke zy lieden nu geerne met den druk gemeen wilden maken: doch gemerkt dat deze Werken door het nadrukkenvan anderen, veel van hun luister, zo in Taal als Spelkonst zouden komen te verliezen, en alzo zy Supplianten hen berooft zouden zien van hun byzondere oogwit om de Nederduitschen Taal en de Digtkonst voort te zetten, zo vonden zy hen genootzaakt, om daar inne te voorzien, ende hen te keeren tot Ons, onderdanig verzoekende, dat Wy omme redenen voorsz. de Supplianten geliefden te verleenen Oktroy ofte Privilegie, omme alle hunne Werken reeds gemaakt, en de noch in 't ligt te brengen, den tyd van vyftien Jaaren alleen te mogen drukken en verkoopen of doen drukken en verkoopen, met verbod van alle anderen op zeekeren hooge peene daar toe by Ons te stellen, ende voorts in communi forma. Zo is 't dat Wy de Zake en 't Verzoek voorsz. overgemerkt hebbende, ende genegen wezende ter bede van de Supplianten, uit Onze regte wetenschap, Souveraine magt ende authoriteit dezelve Supplianten gekonzenteert, geaccordeert ende geoctroijeert hebben, conzenteeren, accordeeren ende octroijeren mitsdezen, dat zy geduurende den tyd van vyftien eerst achtereenvolgende Jaaren de voorsz. Werken die reeds gedrukt zyn, ende die van tyd tot tyd door haar gemaakt ende in 't ligt gebragt zullen werden, binnen den voorsz. Onzen Lande alleen zullen mogen drukken, doen drukken, uitgeven en verkoopen. Verbiedende daarom allen ende eenen yegelyken dezelve Werken naar te drukken, ofte elders naargedrukt binnen den zelve Onzen Lande te brengen, uit te geven ofte te verkoopen, op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebragte ofte verkogte Exemplaaren, ende een boete van drie hondert guldens daar en boven te verbeuren, te appliceren een darde part voor den Officier die de calange doen zal, een darde part voor den Armen ter Plaatze daar het cazus voorvallen zal, ende het resteerende darde part voor den Supplianten. Alles in dien verstande, dat Wy de Supplianten met dezen Onzen Octroije alleen willende gratificeren, tot verhoedinge van haare schaade door het nadrukken van de voorsz. Werken, daar door in geenige deelen verstaan, den inhoude van dien te authorizeeren ofte te avoueeren, ende veel min de zelve onder Onze protektie ende bescherminge eenig meerder krediet, aanzien

oft reputatie te geven, nemaar de Supplianten in kas daar in yets onbehoorlyk zoude mogen influeeren, alle het zelve tot haren laste zullen gehouden wezen te verantwoorden; tot dien einde wel expresselyk begeerende, dat by aldien zy dezen Onzen Oktroije voor de zelve Werken zullen willen stellen daar van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maaken, nemaar gehouden zullen weezen het zelve Octroy in 't geheel ende zonder eenige Omissie daar voor te drukken ofte te doen drukken, ende dat zy gehouden zullen zyn een exemplaar van alle de voorsz. Werken, gebonden ende wel geconditioneert te brengen in de Bibliotheecq van Onze Univerziteit tot Leiden, ende daar van behoorlyk te doen blyken. Alles op pœne van het effekt van dien te verliezen. Ende ten einde de Supplianten dezen Onzen Conzent en Octroije mogen genieten als naar behooren: Lasten wy allen ende eenen ygelyken die 't aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhoude van dezen doen, laaten en gedogen, rustelyk en volkomentlyk genieten, en cesserende alle beletten ter contrarie. Gedaan in den Haage onder Onzen grooten Zegele hier aan doen hangen den XIX September in 't Jaar onzes Heeren en Zaligmakers duizent zes honderd vier en tachtig.

G. FAGEL.

Ter Ordonnantie van de Staaten

SIMON van BEAUMONT.

De tegenwoordige Regenten van de Schouwburg hebben het recht van de bovenstaande Privilegie, voor de Klucht van DE ONBEDREEVE MINNAAR, vergunt aan de Erfgenaamen van Jacob Lescailje.

In Amsterdam, den 30 May, 1699.

Aan

AAN DEN

LEEZER.

DIt Kluchtſpel, in het Franſch door Monsr. Crosnier gemaakt, hebben wy in het Nederduitſch vertaald en berymd, en de ſchikking uit het Franſch gevolgt; doch hier en daar eenige verandering ingebragt, om dat wy oordeelden, dat het alzo het minſte tegen de nederlandſche Zeden en Tooneelwetten zoude ſtryden.

Ons voorneemen is, waare het ons doenelyk, den Armen voordeel, en de Liefhebberen vermaak toe te brengen.

Niemand behoeft zich te verwonderen, dat wy voorgenoomen hebben ons noch voor eenige tyd bedekt te houden, nademaal dit alleen geſchied, om deze klip te ontgaan, van geen naam te zoeken door de Dichtkunde, weetende, dat men zich niet behoeft intebeelden geleerd en wys te zyn, om dat men ſlechts een Spel of Klucht overzetten, of berymen kan.

CRESCIT OCCULTE.

KORTE INHOUD.

Katryn, een ſlimme Meid, met Juffrouws min bewoogen,
Die aan Bertrand, een Gek, moeſt trouwen; kleed, Kriſpyn
Net even als Bertrand; die, door deez' valſche ſchyn,
Word aardig van Kriſpyn, die hem gelykt, bedroogen.

VERTOONERS.

GERONTES.

IZABEL, Dochter van Gerontes.

KAREL, Minnaar van Izabel.

BERTRAND, Medeminnaar van Izabel.

KATRYN, Meid van Izabel.

KRISPYN, Knecht van Karel.

JOOST, Knecht van Bertrand.

ZWYGENDE.

Drie Muzikanten.
Een Tamboer.

Het Tooneel is voor het huis van Gerontes.

DE

DE
ONBEDREEVE MINNAAR.

EERSTE TOONEEL.

IZABEL, KAREL, KATRYN, KRISPYN.

KAREL.

K bid u, Izabel, wil my toch niet begeeven;
Want zo 'k u derven moet, beneem ik my het lee-
KATRYN. (ven.
Het leeven!

KAREL.

Ja, Katryn.

KATRYN.

Het leeven! Och! myn Vrind,
Zyt toch zo haaſtig niet, zie eerſt wat gy begind;
De haaſtigheid, myn Heer, die is heel goed, te weeten
Als men aan tafel zit, om lekkertjes wat te eeten;
Maar wacht u voor het graf, men eet daar nimmermeêr,
Dat is een ſlecht logis.

KAREL.

Spot gy met my?

IZABEL.

Myn Heer,
Bedaar toch wat.

KAREL.

Kriſpyn!

KRISPYN.

Ei! ſtel u toch te vreden.
Men zal noch wel een liſt tot uw behoud'nis ſmeeden.

KAREL.

Wanneer verwacht gy dan uw Bruigom?

IZABEL.

Deze dag:
Zo ſchreef hy aan Papa.

KAREL.

Hoe! deze dag? ach! ach!

IZABEL.

Bedenk hoe my dit ſmart.

KAREL.

Zult gy my dan verlaaten?

IZABEL.

O neen! vertrouw my vry, ik zal die Minnaar haaten,
Al dwong my myn Papa.

KATRYN.

Wel die heeft geen verſtand;
Zeg, is 't geen gekkewerk, dat hy zyn waardſte Pand
Wil trouwen aan een Gek?

KAREL.

Maar wil my antwoord geeven;
Hy had my eerſt beloofd met haar in de echt te leeven,
Zeg, wat veranderd hem?

KATRYN.

Wat hem veranderd? 't geld:
Hy heeft zyn zinnen maar alleen op 't geld geſteld.

KAREL.

Dat is de reden dan!

KATRYN.

Hy heeft'er een verkooren,
Die 't geld heel ryk'lyk heeft.

KAREL.

Helaas! ik ben verlooren:
Wat ſtaar my nu te doen in deez' bedroefde ſtaat?

KRISPYN.

Dat met uw blaauwe ſcheen gy maar na huis toe gaat.

KAREL.

Ik heb niet anders nu als ramp op ramp te hoopen,
Nu ik myn trouwe min zo ſlecht ten eind zie loopen.

KATRYN.

En ik, ik hoop noch min van al uw zot getier:
Wel wat beduiden toch al die grimmatzen hier?

KRISPYN.

'k Loof, dat hy meend, Katryn, dat zyn getier zal maaken,
Dat hy noch eindelyk zal aan de Juffrouw raaken

Miſ-

Misschien, myn Heer: gy paait de Vaâr zo niet, ô neen!
Hy zal dat schutten; kom, gaan wy maar zachjes heen.

KAREL.

Zwyg stil, Krispyn. Wel aan, ik zal terstond doen blyken
Dat ik heb zo veel moed als min. Wil niet bezwyken,
Myn Schoone, ei! wees gerust, ik weet noch eene weg
Tot ons behoudenis.

KRISPYN.

Wat woud gy doen, ei! zeg?

KAREL.

Zo ik uw Minnaar kom omtrent dit huis te ontmoeten,
Zal ik hem, met myn staal, voor 't eerste zo begroeten,
Dat hy... Wel aan, ik ga.

IZABEL.

Ei! blyf toch hier, myn Heer:
Wel hoe, wat wilt gy doen?

KAREL.

Laat my begaan, ik zweer...

KATRYN.

Wel word niet gek, myn Heer.

KRISPYN.

Ei lieve! laat hem loopen.
Hy zal op staandevoet uw Minnaar 't vel afstroopen.

IZABEL.

Blyf hier, zo 't u beliefd, en voeg u na myn wil.

KAREL.

Wat staat my dan te doen?

KATRYN.

Myn Heer, ei, zwyg eens stil.

KAREL.

Waarom, Katryn?

KATRYN.

Zacht, zacht, my komt iets in gedachten.

KAREL.

Ei! spreek, wat is 't?

KATRYN.

Maar zacht.

KAREL.

Hoe laat gy my zo wachten?

KATRYN.

Hoor, Juffrouw, uw Papa heeft een zeer flecht gezicht,
Niet waar?

IZABEL.

Hy kan niet zien, als 't geene dat heel dicht
En voor zyn oogen is.

KATRYN.

Maar kwam hy ooit te aanſchouwen
De Bruidegom, waar meê hy u wil laaten trouwen?

IZABEL.

O neen.

KATRYN.

Te beter is 't.

IZABEL.

Waarom, wat zal dat zyn?

KATRYN.

Laat my daar meê begaan. Ei, hoor eens hier, Kriſpyn.

KRISPYN.

Wat is 't?

KATRYN.

Gy moet u gaan, op ſtaande voet, verkleeden:
Zie eerſt hoe uw Party van boven tot beneden
Gekleed is; kleed u dan net eveneens.

KRISPYN.

Katryn,
Waar diend dit nu al toe?

KATRYN.

Wel kom dan, in die ſchyn,
Hier meê.

KRISPYN.

Dat is nu wel, maar dat moeſt iemand weezen
Die hem zo wat geleek.

KAREL.

Ei! wil daar voor niet vreezen;
Hy is puurſteeken gek, en lykt u op een hair.

KRIS-

KRISPYN.
Verkleed u zelf dan, Heer, wy lyken toch malkaâr.

KAREL.
Zwyg: hy heeft geen Verstand.

KRISPYN.
Dan zal hy (laat eens kyken)
My in Postuur misschien, u in Verstand gelyken.

KAREL.
Ik zeg u dat gy zwygt.

KATRYN.
Myn Heer, Ei, staakt uw reên;
Ik hoor Gerontes daar: laat ons nu wat alleen,
En ga wat aan een zy. Krispyn, wil niet vertrekken
Voor 'k u gesprooken heb.

KRISPYN.
Daar komt die Gek der Gekken.

TWEEDE TOONEEL.

GERONTES, IZABEL, KATRYN. KAREL en KRISPYN *ter zyde.*

GERONTES.
ZYt gy niet blyd, myn Kind, nu gy uw Bruidegom,
Die ik van daag verwacht, zult heeten wellekom?
Gy moet hem, als hy komt, beleefdelyk begroeten,
'k Zal aanstonds eens gaan zien of ik hem kan ontmoeten.

KATRYN.
Och! dat hy nimmer kwam!

GERONTES.
Wat zegt gy daar, Katryn?

KATRYN.
Al trouwde zy noch niet, zei ik, 't zou beter zyn.
Maar zeg, wat is 't voor een?

GERONTES.
Bertrand is hy geheeten.

KATRYN.
Hoe komt gy aan die Gek, dat wou ik wel eens weeten?

GERONTES.
Wat raakt dat u? myn Kind, het is een deftig man:

Vaar wel. Ik ga eens zien of 'k hem ontmoeten kan.

DERDE TOONEEL.

IZABEL, KATRYN, KAREL, KRISPYN.

KATRYN.

JA ga maar heen, myn Vaâr, gy zult'er niet van trekken.

IZABEL.

Kan, 't geen gy hebt gehoord, in u geen vrees verwekken,
Myn Heer?

KAREL.

Oja! maar 'k hoop 't zal alles noch wel gaan.

KATRYN.

Wat dunkt u nu, Krispyn?

KRISPYN.

Zacht, gints komt iemand aan.
Wat lomper Vent is dat!

KATRYN.

Is hy zo lomp? wel dezen,
Zal, na ik gissen kan, myn Juffrouws Bruigom weezen.

KRISPYN.

Hoe deze Gek, Katryn?

KATRYN.

Ja, 't is my wel gezeid,
Dat hy alle anderen passeert in malligheid.

IZABEL.

Helaas! myn Heer.

KATRYN.

Krispyn, wil hem nu wel bekyken.

KRISPYN.

Maar moet ik dan zo gek als deze Kwibus lyken?

KATRYN.

Gy lykt hem net genoeg: wel aan, verkleê u maar;
Doch hoor hem eerst noch eens, en neem uw slag wel waar.
Gaan wy nu maar na huis. *Tegens Izabel.*

IZABEL.

Myn Heer, pas op uw zaaken:
Ik ga.

KAREL.

Stel u gerust, 'k zal alles heel wel maaken.

KRISPYN.

Katryn, hoe is zyn naam?

KATRYN.

Hy heet (laat zien) Bertrand:
Daar is hy al. Myn Heer, ga maar wat aan een kant.

VIERDE TOONEEL.

BERTRAND, JOOST. KAREL en KRISPYN *ter zyde.*

BERTRAND.

NU zyn wy in de Stad: dat's goed: ik was vol schroomen,
Dat ik nooit weêr van 't paard, waar op ik zat, zou koomen:
Het is dan hoe het is, 'k ben nochtans hier geraakt,
Al heeft my 't ruggebeen wel honderdmaal gekraakt.
Kom hier, Joost, volg my na: ik wil my voort begeeven
Na Izabel, myn Bruid: och! Joost... Maar van myn leeven
Heb ik haar nooit gezien.

KAREL *tegen Krispyn.*

„ Ik ken hem aan zyn praat:
„ Kom, maak u maar gereed eer dat hy by haar gaat.

JOOST.

Maar mind de Juffrouw u?

BERTRAND.

Wel moet gy dat noch vraagen?
Wie zou myn ommegang, zo zwierig, niet behaagen?

JOOST.

Ja, gy zyt zeer galant.

BERTRAND.

Wat dunkt u van myn goed?
Hoe staat myn Kleed, myn Das, myn Pruik, en dan myn (Hoed?

JOOST.

't Is alles even net.

BERTRAND.

Ja zie, ik wil ook maaken,
Dat niets aan my ontbreekt, 'k pas netjes op myn zaaken.

JOOST.

Maar als gy by haar zyt, wat zult gy dan al doen?

BERTRAND.

'k Maak eerſt myn Compliment, dan geef ik haar een zoen:
'k Wou maar dat ik'er was, ik ben zo in verlangen.
Zou 'k ook niet wel een zoen dan weêr van haar ontfangen?

JOOST.

Wel zoud gy niet?

BERTRAND.

Och! Jooſt, zy is zo ſchoon, zo ſchoon!

JOOST.

Zult gy haar trouwen?

BERTRAND.

Ja: 'k ben daarom hier ontbôôn.

JOOST.

Kom, gaan wy dan.

BERTRAND.

Och! Jooſt, ik vrees het zal'er ſtinken.

JOOST.

Waarom?

BERTRAND.

Myn Compliment, geloof ik, zal wat hinken.

JOOST.

Wel kend gy dat dan niet?

BERTRAND.

Wel ja: ik heb 't geleerd
Drie maanden lang: en zie, is 't niet zo als 't begeerd?
Maar als ik by haar ben heb ik, met recht, te vreezen
Dat 'k door haar ſchoonheid zal gelyk betoverd weezen;
En dan verbrui ik 't wis.

JOOST.

Maar ſpreekt gy niet een woord,
Wanneer gy by haar zyt?

BERTRAND.

Wel hebt gy nooit gehoord
Hoe of ik ſpreeken kan?

JOOST.

JOOST.

Gy zult dan met haar spreeken?

BERTRAND.

Wel deegelyk: myn Vaâr heeft my (wat selleweeken)
Een Jaar of twee geleerd, hoe of ik met fatsoen,
Wanneer ik by haar kom, myn woord zal moeten doen.

JOOST.

Maar zult gy dan, myn Heer, zyn lessen niet vergeeten?

BERTRAND.

Om dat dat licht gebeurd, myn Vrind, zo moet gy weeten,
Heb ik het hier geplakt; wat dunkt u, is 't niet goed?
Wanneer ik nu eens mis, kyk ik maar in myn hoed.

JOOST.

Hoe krygt 't de Vent zo krom?

BERTRAND.

Dat heb ik ook geschreeven
Tot meerder zekerheid, om dat aan u te geeven:
Dan kund gy, als ik mis, my helpen.

JOOST.

Wel gezeid:
Ik weet niet hoe gy 't noch zo wel hebt overleid.

BERTRAND.

Maar kom, maak u gereed, ik zal u exerceeren,
En netjes en heel kort, hoe of gy doen moet, leeren.

JOOST.

Hoe my?

BERTRAND.

Ja; doch 't is best dat ik ook repeteer
De lessen van myn Vaâr.

JOOST.

Begin dan maar, myn Heer.

BERTRAND.

Sta dan recht op uw lyf, ik zal u eens ontmoeten,
Of gy de Juffrouw waard: zo zal ik haar eerst groeten.
,, Mevrouw ...

JOOST.

Wie is Mevrouw?

BERTRAND.

Wel, die zyt gy.

JOOST.

Ja wel!

Wel ik ben immers Jooſt.

BERTRAND.

Nu zyt gy Izabel.

JOOST.

Daar even was ik Jooſt, myn Heer, ei, laat eens hooren,
Heb ik dan onderweeg de naam van Jooſt verlooren?

BERTRAND.

Neen; 'k doe nu maar by u dat ik by haar zal doen.

Jooſt groetende.

„ Mevrouw...

JOOST.

Myn Heer.

BERTRAND.

„ Ik bid... (Dan geef ik haar een zoen,
En dan begin ik weêr) „ Nu kom ik u begroeten,
„ Myn Zuikerzoete, en werp myn liefde voor uw voeten.
„ Mevrouw, ik ben verheugd... Nou, Jooſt, wil ſpreeken.

JOOST.

Wel

Dat kan ik nu niet doen, nu ben ik Izabel,
Daar even was ik Jooſt.

BERTRAND.

Kom, wil die Zak daar leggen,
Laat dat de Juffrouw zyn, gy moet my nu wat zeggen.
Sta hier recht achter my: pas op, wanneer ik mis.

JOOST.

Hem d.. maar eens.

BERTRAND.

Nu kom.

JOOST.

Ik weet niet waar of 't is.

BERTRAND.

Zie daar. „ Ik ben verheugd, dat ik u mag aanſchouwen,
Me-

„ Mejuffrouw, want ik hoop, wy zullen t' ſaamen trou-
„ Ik zal uw dienaar zyn, en u... (wen.

JOOST.

Dat is heel goed.
Maar laat my nu eens zien, hoe dat gy 't ander doed.

BERTRAND.

Wacht, dit 's een mooije toon; „ en u, met al myn zinnen,
„ Dat zweer ik u, Mevrouw, geloof myn eed, beminnen;
„ Wat ſtraalen ſchiet uw oog! heel in myn vaderland
„ Stond, door uw ſchoon gezigt, myn teerig hert in brand.

JOOST.

Maar kom, begin hier eens: „ dat kan ik niet gelooven.

BERTRAND.

„ Want ik, als yder weet, ga and'ren ver te boven.

JOOST.

Nou hier: „ ik kom hier niet.

BERTRAND.

„ Met opgeſmokte reên,
„ Want dat, zo als gy weet, mishaagd... mishaagd elk een.
„ Wil my, zo 't u beliefd, die nu myn min kom toonen,
„ Wanneer wy zyn getrouwd, behoorelyk beloonen.
„ Ik ben... hem...

JOOST.

„ Tot uw dienſt. Is dat niet wel gezeid?

BERTRAND.

Ja toch; maar ſchreeuw dat niet met zulk een hardigheid,
Zy mogten 't hooren, Jooſt; dan zouden zy wel denken,
En dat zou al myn eer en reputatie krenken,
Dat ik een lompert was.

JOOST.

Ja, dat is waar, myn Heer.

BERTRAND.

Hoor, Jooſt, het zal wel gaan, ſchreeuw maar zo hard niet weêr.
Nu al genoeg daar van, maar waar of hier mag woonen
't Verlangen van myn hart, dat Puik van al de Schoonen?
Kom, Jooſt, maak u maar reê, ik zal'er aanſtonds gaan.

JOOST.

Maar hoe raakt best dat goed, dat ik hier heb, van daan?

BERTRAND.

Wel zoek jy naar een huis, alwaar men kan logeeren,
Tot 'k haar gesprooken heb: maar maak gaauw weêr te
Zie of gy 't vinden kund gints in een straat. (keeren,

JOOST.

Ja, ja,
Ik zal eens zoeken gaan.

VYFDE TOONEEL.

BERTRAND *alleen.*

'tIS tyd dat ik nou ga;
Hoe of myn Bruid nu vaart, wie weet in wat verlangen
Zy is, om in haar arm haar Bruidegom te ontfangen.
Maar waar myn Schoonvaâr woond moet ik eens hooren gaan;
Maar wat is dat nu weêr, wie komt daar ginder aan?
Hoe slordig is die Vent van boven tot beneden
Gekleed, ei lieve, zie! hoe lomp is hy van leden!
Dat is een' groote gek! hy lykt my op een hair;
Wie drommel of dat is? wel dat is zeker raar! (vreezen,
Hem, Joost! hem, Joost! kom hier: och! och! ik ben vol
Want dat zal wis een spook, of wel een duivel weezen:
Neen: nu ik 't wel bedenk zo zal 't een Gauwdief zyn,
Die kleed hem eveneens, misschien, om in die schyn
Myn beurs te luizen: ja misschien, met geen gedachten:
'k Zal, Monsieur Gauwedief, u hier niet blyven wachten;
Maar, och! daar is hy al, ik ben vol angst en pyn,
't Zal wis myn schaduw, of zou ik het zelve zyn?

ZESDE TOONEEL.

KRISPYN, BERTRAND.

KRISPYN.

WEl hoe! wat zal dit zyn? wat zie ik voor myn oogen?
't Lykt myn gestalte wel: Oja! 'k ben niet bedroogen.

BER-

BERTRAND.

,, Och! och! hy naderd my! hoe zal 't noch met my gaan?

KRISPYN.

Wat doet gy in dit kleed hier zo alleen te ſtaan?
Spreek op, Schavuit.

BERTRAND.

Och! och!

KRISPYN.

Spreek op, wat zyn de reden,
Dat gy net eveneens, als ik, u gaat verkleeden?
Spreek op, zeg ik, ſpreek op, of 't zal hier anders gaan;
Moet gy geſlagen zyn?

BERTRAND.

,, Och! was ik hier van daan!

KRISPYN.

Zult gy niet ſpreeken, Guit?

BERTRAND.

,, Dat zyn éérſt wreede woorden,
,, Ik vrees dat hy my zal op deze plaats vermoorden.

KRISPYN.

Wel aan, ik zal dan...

BERTRAND.

Zacht, wel wat is dan uw vraag?

KRISPYN.

Wat doet gy met dit kleed?

BERTRAND.

Och! niemendal: dat draag
Ik voor de kou, myn Heer.

KRISPYN.

Wat zegt gy?

BERTRAND.

,, Dat zyn blikken!
,, Wie zou voor dat gezigt, zo gruuwelyk, niet ſchrikken!

KRISPYN.

Zo gy weêr met my ſpot is 't heel met u gedaan.
Kom, Deugeniet, zeg op, wat doet gy hier te ſtaan?
Spreek, zeg ik, of ik zal zo voort den hals u breeken.

BERTRAND.

Dat zou ik gaerne doen: maar, och! ik kan niet ſpreeken.

KRISPYN.

Zyt gy dan ſtom?

BERTRAND.

Och, ja!

KRISPYN.

Wat zegt gy daar, zeg, Beeſt?

BERTRAND.

Och! ik zeg niemendal, myn lieve zoete Geeſt.

KRISPYN.

Dan moet gy ſterven.

BERTRAND.

Ei! wil noch uw ruſt wat houwen,
Want eer dat ik noch ſturf, wou 'k gaerne noch eerſt trou- (wen.

KRISPYN.

Spreekt gy van trouwen, daar gy ſtaat te ſterven, Vent?
Loop liever na uw huis, en maak uw Teſtament.

BERTRAND.

Daar dacht ik niet eens om, dat 's goed laat my vertrekken,
Ik zal het aanſtonds doen.

KRISPYN.

Dat lykt byloo wel gekken:
Spreek op, wat doet gy hier? of 't zal hier anders gaan.

BERTRAND.

„ Kom, kom, al lang genoeg dat dreigen uitgeſtaan:
„ t'Sa, ik ſpreek eens weêrom.

KRISPYN.

Nu luſtig, zult gy ſpreeken?

BERTRAND.

„ Wel ja, ik heb meêr reên om my van hem te wreeken.
Wel, Duivel, Spook, of Menſch, gy zyt dan wie gy zyt,
Spreek, wie raad u zo ſtout, dat gy u, tot myn ſpyt,
Hier derft in dit gewaad voor myn gezigt vertoonen?
Schavuit, kom antwoord my.

KRISPYN.

Hoe! derft gy my zo hoonen?
Maar

Maar ik ben nochtans bly, dat gy my ook iets vraagd;
Dat gy daar hebt gezegt heeft my op 't hoogst behaagd.
Ik dacht voorwaar, in 't eerst, dat gy waard van de blooden,
Om dat gy niet en spraakt; nu heb ik u van nooden,
Nu ik het anders zie.

BERTRAND.

Hoe! dacht gy in 't begin
Dat ik een bloodaard was; ban dat vry uit uw zin,
Want als ik maar begost zou 'k yder een verslinden.

KRISPYN.

Ja gy.

BERTRAND.

Ja: myns gelyk is nergens niet te vinden:
Zo gy uw leeven mind, zo ga maar haastig heen;
,, Word hy noch niet bevreesd? ja, Vrind, ik ben'er een.
,, Och! dat hy vluchten wou! 'k Begin voor u te duchten,
Gy moet'er aan, myn Vrind, zo gy 't niet gaat ontvluchten.

KRISPYN.

Gy wilt dan dat ik ga?

BERTRAND.

Ja, zeg ik, ik begeert 't.

KRISPYN.

Neen: 'k heb van daag niet eens myn arm geexerceert;
Maar nu ik u ontmoet zo hoop ik zal 't gelukken.
Nu lustig, kom eens hier. *hem slaande.*

BERTRAND.

Myn rug is al aan stukken!
,, Dat is een wreede Turk! hy slaat my als een hond!
,, Och! was ik maar verlost van deze Vagebond!
,, Och! was ik nu maar t'huis, ik zou die wreede slaagen
,, Van deeze schelmsche Guit...

KRISPYN.

Hoe! hoor ik u noch klaagen?
Wat spreekt gy binnens monds, zeg, Deugeniet, zeg, Guit?
Zo gy het my niet zegt, krygt gy weêr op uw huid;
Maar eer ik u weêr sla, zal ik u antwoord geeven
Op 't geen gy hebt gevraagd.

BERTRAND.

„ Dat doet my weêr wat leeven,

KRISPYN.

Ik ben van deze dag gekomen in dit Land,
Om hier te trouwen; en myn naam die is Bertrand.
Myn Schoonvaâr word genaamd Gerontes.

BERTRAND.

Welke reden!

KRISPYN.

Myn Bruidje, daar ik meê in 't huuwelyk zal treeden,
Heet Izabel.

BERTRAND.

En hoe, zegt gy, heet gy, myn Heer?

KRISPYN.

Ik heet Bertrand.

BERTRAND.

Bertrand!

KRISPYN.

Ja Vent, wat schort u weêr?
Waarom verwonderd ge u?

BERTRAND.

Om dat gy u laat heeten
Net eveneens als ik.

KRISPYN.

Als gy!

BERTRAND.

'k Wou wel eens weeten,
Wie dat u deze naam gegeeven heeft?

KRISPYN.

Dat's raar!
Myn Moêr misschien, weet ik 't, of wel misschien myn (Vaâr.

BERTRAND.

Maar 't is niet mogelyk dat dit uw naam kan weezen:
'k Heb nimmer, dat ik weet, meêr Broêrs gehad voor dezen.

KRISPYN.

En nochtans 't is myn naam.

BERTRAND.

Wat zal ik zeggen, Vrind, Dan

Dan is'er een van ons, 't is wis, een hoere kind.

KRISPYN.

Wel nu dat laat ik daar, ik kan niet anders zeggen
Als dat myn naam zo is, geen mensch kan 't my weêrleggen.

BERTRAND.

Als dat nu al zo was, wel wie zou ik dan zyn?

KRISPYN.

Misschien een Duivel, Spook, of maar een Mensch in schyn;
Of wel een Tovenaar.

BERTRAND.

Ja wel, wat moet ik hooren!

KRISPYN.

Of opgevuld met stroo.

BERTRAND.

Wat komt my al te vooren!
„ Zie daar ik barst van spyt, ik kan dat van dien Beest
„ Niet meêr verdraagen: kom... maar zacht, ik ben bevreest,
„ Dat, als ik hem op nieuw wat stout begon te vraagen,
„ Dat ik dan weêr op nieuw zou krygen stoute slagen;
„ Dies zal het beter zyn, dat ik hem heel beleefd
„ Iets vraag. Ik bid, myn Vrind, dat gy my antwoord geeft
Op 't geen dat ik u vraag.

KRISPYN.

Spreek op.

BERTRAND.

Gy komt op heden
Hier in de Stad, zegt gy, om in den echt te treeden:
Nu bid ik, dat gy zegt, wat toch de reden zyn
Dat ik, gelyk gy ziet, hier op deez' plaats verschyn?

KRISPYN.

Waarom? alleen om hier uw leeven te verliezen,
Indien gy niet terstond het haazepad wilt kiezen:
Dies zo gy wys wilt zyn zo pak u aanstonds voort

BERTRAND.

Maar word men dan zo licht hier in de Stad vermoord,
Om dat men...

KRISPYN.

Ja, ga voort; ik zal u niet verschoonen
Zo gy na dezen u komt voor dit huis vertoonen.

BERTRAND.

Wel waarom zou ik niet, doe 'k schaâ aan 't huis?

KRISPYN. Wel neen:

Maar zo gy niet vertrekt breek ik u hals en been.

BERTRAND.

Waarom?

KRISPYN.

Om dat gy my niet kund tot nut verstrekken.

BERTRAND.

Als ik dat niet kan doen, zo moogt gy zelf vertrekken:
Ik blyf hier, 't gaat hoe 't gaat.

KRISPYN.

Gy wilt dan noch niet gaan?

BERTRAND.

Neen, neen, nu wil ik niet, en daar meê is 't gedaan.

KRISPYN.

Gy wilt dan niet? ha spyt! dat kan ik niet verdraagen:
Hou daar, hou daar, hou daar. *hem slaande.*

BERTRAND.

Och! och! wat wreede slaagen!

KRISPYN.

Hou daar, Schavuit, hou daar.

BERTRAND.

Help! Vrinden, help! brand, moord!

KRISPYN.

„ Gerontes komt daar aan, eer dat hem die noch hoord,
„ Zal ik my midlerwyl wat aan een zy versteeken:
„ Op dat ik hooren kan, wat zy te zaamen spreeken.

ZEVENDE TOONEEL.

GERONTES, JOOST, BERTRAND. KRISPYN *ter zyde.*

BERTRAND.

HA! Gauwedief, Schavuit, waar blyft gy met uw slaan?
Kom hier nu, hebt gy 't hart, 't zal nu wel andrs gaan.

Kom

Kom uit, Schavuit, kom uit, ik zal u al dat schelden,
En al dat slaan, ik zweer 't, wel dubbeld weêr vergelden.

JOOST.

„ Ei zie! wat schort myn Heer zou hy my willen slaan?
„ Ik zal hier om een hoek my wat verschuilen gaan.

BERTRAND *Gerontes ziende.*

Zie ik u daar, Schavuit? wel aan gy zult de slaagen,
Die ik van u ontfing, geduldig moeten draagen.
Hou daar, hou daar.

GERONTES.

Wel hoe! wat zal dit zyn, myn Heer?

BERTRAND.

Niet anders, als dat gy die slaagen nu maar weêr
Tot uw betaaling krygt, die gy my hebt gegeeven.

GERONTES.

Gy zyt geslagen? en van my! 'k heb van myn leeven
U nooit gezien.

BERTRAND.

Ja toch: my nooit gezien!

GERONTES.

Wel neen.

BERTRAND.

Gy zaagt my niet, niet waar? toen gy my hals en been
Schier brak met al uw slaan?

GERONTES.

Ik!

BERTRAND.

Derft gy dat ontkennen?
Kom, kom dat zal ik u met slaagen wel ontwennen.

GERONTES.

Ik zeg u laat dat staan, zie eerst wie dat gy slaat.

BERTRAND.

Ik sla een Tovenaar, die hier nu voor my staat,
Gelyk een oude Paai, die my, niet lang geleden,
(Toen had gy u vervormd van boven tot beneden,
In myn gedaante) heeft geslaagen.

GERONTES.

Deê ik dat?

BERTRAND.

Gy vormd u, als gy wilt, in mensch, of hond, of kat,
Als al die Tovenaars, die my zo zeer verschrikken.

GERONTES.

Hoe weet gy dat ik 't ben?

BERTRAND.

Ik ken u aan uw blikken,
Die stonden meê zo fel, toen gy my roste.

GERONTES. Maar,

Bezie my eens ter deeg.

BERTRAND.

Wel is het dan niet waar?

GERONTES.

O neen! geloof my vry.

BERTRAND.

Dan heb ik u misdreeven!
Wil toch myn haastigheid, zo 't u beliefd, vergeeven.

GERONTES.

Maar zeg wat schort u toch, hoe zyt gy zo ontsteld?

BERTRAND.

Och! och!

GERONTES.

Wat is'er? spreek.

BERTRAND.

Men heeft my, met geweld,
Al was 't niet met myn zin, zo wreedelyk geslaagen,
Dat myne rug daar van de tekenen zal draagen,
Meêr als drie weeken lang.

GERONTES.

Maar wie heeft dat gedaan?

BERTRAND.

Een Duivel, Spook, of Mensch, die my wou doen verstaan
Dat hy was myn persoon; al kon ik 't niet gelooven,
Zo twyfelde ik: hy was van onderen tot boven
Net zo gekleed als ik: hy kwam uit 't zelfde Land:
Hy zou hier trouwen: en hy heete, als ik, Bertrand;

Zo dat ik tusschen ons geen onderscheid kon vinden,
Als wreedheid, want ik dacht dat hy my wou verslinden,
Zo wreed greep hy my aan, 'k ben noch voor hem bevreest.

ACHSTE TOONEEL.

IZABEL en KATRYN *in de deur*, GERONTES, BERTRAND. KRISPYN *ter zyde*. JOOST.

JOOST *tegens Bertrand.*

MYn Heer, ik ben al in ons logement geweest.

BERTRAND.

't Is wel, Joost, blyf nu hier, ik ga me aanstonds vertoonen
Aan myne Schoone; hier moet Heer Gerontes woonen.

GERONTES.

Uw naam is dan Bertrand?

BERTRAND.

Tot uwen dienst, myn Heer.

GERONTES.

Wel kend gy my dan niet?

BERTRAND.

Och! neen ik: nimmermeêr
Heb ik myn Heer gezien.

GERONTES.

Wel zyt dan wel gekoomen;
Gy zyt myn Schoonzoon.

BERTRAND.

Och! nu ben ik buiten schroomen:
Gy zyt Gerontes dan?

GERONTES.

O ja! myn Dochter, kom,
En zie voor de eerstemaal uw waarde Bruidegom.

BERTRAND.

Nu, Joost, pas nu wel op, ik ben als opgetoogen,
Nu ik myn Bruid aanschouw: ei, zie eens, dat zyn oogen!
Dat is een bakkesje, myn hert staat in de brand:
Maak maar dat 'k 't niet verbrui.

GERONTES *tegens Izabel.*

Kom, groet myn Heer Bertrand.
Wel nu, wat dunkt u nu, kan hy u niet bekooren? IZA-

IZABEL.

Wel zou hy niet, myn Heer?

JOOST.

Wel laat u ook eens hooren,

BERTRAND.

Strak.

IZABEL.

'tIs een braaf postuur, 'k beken hy heeft verstand,
,, Daar is geen grooter gek gebooren in ons Land.

BERTRAND.

Gy hebt gelyk, Mevrouw, maar 'k loof gy wilt my vleijen;
Maar evenwel ik ben, ik wil u niet misleijen,
Net als gy hebt gezegt.

JOOST.

Myn Heer, dat staat hier niet.

BERTRAND.

Om dat zy my zo prees is dat alleen geschied;
Pas op. Ik ben verheugd, dat ik u mag aanschouwen,
Mejuffer, want ik hoop, wy zullen t'zaamen trouwen!
Ik zal.. ik zal.. ik zal.. nu, Joost...

JOOST.

Myn Heer, waar is 't?

BERTRAND.

Myn Heer waar is 't... Maar zacht, daar heb ik my vergist.
Ik zal, Mejuffer, u altyd met al myn zinnen,
(Mevrouw, ik ben verkouwd) 'k zal altyd u beminnen.
Wat straalen schiet uw oog! heel in myn Vaderland
Stond, door uw flikk'rend oog, myn teerig hert in brand.
Ik deê niet anders schier als van uw schoonheid droomen;
Zo dat ik eindelyk de stoutheid heb genoomen ...

JOOST.

Dat vind ik niet, myn Heer.

BERTRAND.

,, Dat vind ik niet, myn Heer...
Neen, dat 's de tweedemaal, Joost, doe my dat niet meêr.

tegens Izabel.

'k Zei daar wat aan myn knecht, die komt my steeds verstooren.

Nu

Nu kund gy, zo gy wilt, myn reden verder hooren.
Mevrouw, ik kom hier niet met opgesmokte reên,
Want dat... want dat... hem, Joost!

JOOST.

Mishaagd...

BERTRAND.

Mishaagd elk een.
Zo hard niet, Joost. Wil my, die u myn min kom toonen,
Hem! hem!

JOOST.

Met hoorenen...

BERTRAND.

Met hoorenen beloonen.
Ik ben tot uwen dienst: ei lieve! blusch de vlam,
Die de oorsprong uit de glans van uwe schoonheid nam.

GERONTES.

Wat dunkt u daar van, Kind, is dat niet goed?

KATRYN.

Wel heden!
Wat spreekt die Vrijer fraai! dat zyn eerst schoone reden!
Ei! lieve, Juffrouw, zeg, is 't niet als gy 't begeerd?

BERTRAND

Mevrouw, dat heb ik niet van myn Papa geleerd,
't Valt nu eerst in myn mond.

KATRYN.

Ja toch! men moet u pryzen,
Gy zyt verstandig.

BERTRAND.

Ja, ik wilt u wel bewyzen
Met onze Joost; vraag 't hem, indien gy 't weeten wilt.

JOOST.

Ik heb niet met myn Heer, toen hy hier kwam, gedrilt:
Hy heeft daar even my wel een papier gegeeven,
Maar dat was maar een brief, daar stont wat in geschreeven,
Maar niet dat hy daar zeid: niet waar, myn Heer?

BERTRAND.

Och, neen!

KATRYN.

Wat bruidme deze Gek!

JOOST.

Myn Heer, dat is'er een.

BERTRAND.

Zo, Joosje, dat is wel.

JOOST *tegens Bertrand.*

Maar hebt gy niet vergeeten
Dat gy haar zoenen woud, myn Heer?

BERTRAND.

Ja, wel te weeten,
Ik dacht daar niet eens om. Mevrouw, zo gy 't begeerd,
Zo geef my eens een zoen.

IZABEL.

Zacht, gy zyt hier verkeerd.

BERTRAND.

Verkeerd! neen, niet verkeerd! ik voel wel aan het branden
Van 't hert, dat gy het zyt: ei! geef eens hier uw handen,
En voel het zelf: O ja! gy zyt het.

IZABEL.

Neen, ik zweer,
Dat 'k u nooit minnen zal.

BERTRAND.

Wat zeid zy daar, myn Heer?

GERONTES.

Dat zy u zeer bemind.

KATRYN.

Gy zult haar nooit behaagen,
Een ander, zeid Mevrouw, kund gy uw min opdraagen.

JOOST.

Dat is een andre toon.

GERONTES.

Wat schort u toch, myn Kind?
Wat zegt gy?

KATRYN.

Wat zy zeid? dat zy hem niet bemind.

BERTRAND.

Daar gekt zy, loof ik, meê: maar wacht ik zal 't wel hooren:
Mevrouw, kan ik u niet op 't allermeest bekooren?

IZABEL.

Neen, ga maar heen.

BERTRAND.

Hoe, neen: dan wou ik, dat uw hart
Meê stond in volle vlam van min: dat gy de smart
Gevoelde, die ik voel, dan zoud gy wel verzachten...

KATRYN.

Maar eer dat dat gebeurd, moet gy noch al wat wachten.

GERONTES.

Ja, 't zal wel gaan, myn Heer, heb noch maar wat geduld.

IZABEL.

Ik zeg u, dat gy nooit myn oog behaagen zult.

GERONTES.

Maar, Dochter...

IZABEL.

Neen, myn Heer, hy zal my nooit bekooren.

KATRYN.

Zy heeft gelyk, zie daar, als 't my eens kwam te vooren
'k Zou wel wat anders doen, ik zou myn Heer Bertrand,
Met al zyn liefde, voort weêr zenden na zyn Land.

GERONTES.

Ik zeg, zwyg stil, Katryn.

KATRYN.

Maar wil hem eens aanschouwen:
Hoe gek ziet hy'er uit: woud gy hem laaten trouwen?
Hem met uw eenig kind? wel, Juffrouw Izabel,
Zyt gy niet in uw schik met zulk een man? ja wel!

BERTRAND.

Och, Joost!

JOOST.

Zy gekt 'er meê, en zoekt u wat te plaagen.

BERTRAND.

Zou 't waar zyn, Joost?

JOOST.

Ja toch: maar ga het haar eens vraagen.

BERTRAND.

Neen, neen, dat doe ik niet.

JOOST.

Wel waarom niet, myn Heer?

BERTRAND.

Zy ziet te drommelſch zuur: maar evenwel, ik zweer,
Dat ik het hier in 't minſt niet by zal laaten ſteeken,
Myn Vaâr, Jooſt, zo ik meen, zal dit affront wel wreeken.

JOOST.

Gy hebt gelyk, myn Heer, kom luſtig, ga maar heen,
Of hebt gy niet genoeg, al hebt ge een blaauwe ſcheen?

GERONTES *Bertrand aan een zyde trekkende.*

Myn Heer.

KATRYN.

Uw Vader moeſt ons daar geen kans afkyken,
Of maaken hem wat wys, dat zou ons niet gelyken;
Maar wacht, ik luiſter eens.

GERONTES.

Ei lieve! laat u raân,
Zo gy myn zin maar doed, zal 't alles heel wel gaan.

BERTRAND.

Maar, wat moet ik dan doen?

GERONTES.

Wel hoor, ik heb vernoomen
Dat hier in deze ſtad veel Speellui zyn gekoomen,
Ontbied 'er vyf of zes: en komt van avond hier.

KATRYN *tegens Izabel.*

Hoord gy dat wel?

IZABEL.

Ja toch.

KATRYN.

Hy meend op deez' manier
U noch te krygen.

BERTRAND.

Maar zou ik haar dan verwinnen?

GE-

GERONTES.

Ja toch.

BERTRAND.

En zou zy my dan met haar hart beminnen?

GERONTES.

O Ja!

BERTRAND.

Dan vrees ik maar voor eene zwaarigheid.

GERONTES.

Wat vreeſt gy?

BERTRAND.

Dat de Geeſt, daar ik heb van gezeid,
Ook t'avond koomen zal.

GERONTES.

Wil daar maar niet voor vreezen:
Maar wacht. Katryn.

KATRYN.

Myn Heer. „ wat of dat weêr zal weezen?

GERONTES.

Katryn, loop haal myn Stok.

KATRYN.

Uw Stok, myn Heer? die kan...

GERONTES.

Zy ſtaat in't voorhuis; ga. Myn Schoonzoon, neem die an,
Dat zal het teken zyn; nu hebt gy niet te ſchroomen.

KATRYN *tegens Izabel.*

„ Ei! blyf eens hier, Juffrouw, deez' kans diend waargenoomen.

BERTRAND.

Daar, Jooſt, hou vaſt de Stok.

KATRYN *tegens Kriſpyn ter zyde.*

„ Kriſpyn, hebt gy 't gehoord?

KRISPYN.

„ Ja, alles.

KATRYN.

„ Ga dan heen, en haal de Speellui voort.
„ Maar pas wel op de Stok.

KRISPYN *weggaande.*
,, Katryn, ik zal 't wel maaken,
,, Ik kom hier aanſtonds weêr.
JOOST.
Hoe ſtaan nu uwe zaaken?
BERTRAND.
Al wel: maar pas wel op, eer dat wy heene gaan
Spreek ik, hoewel bevreeſt, myn Bruidje noch eens aan.
Dat gy my niet bemind, kan ik geenſints gelooven,
Want ik, als yder weet, ga and're ver te boven,
En myn welleeventheid...
JOOST.
Mishaagd...
BERTRAND.
Mishaagd elk een,
En yder ſpot daar meê.
GERONTES.
Myn Heer, wat zegt gy?
BERTRAND.
Neen;
Jou, Guit, daar ſtaat zo niet. *tegens Jooſt.*
JOOST.
Dat 's waar: maar 't ſtaat hier onder.
BERTRAND.
Kom, zwyg maar ſtil. Mevrouw, gy zyt een waerelds wonder.
Wy paſſen by malkaâr, gy zyt al meê heel ſchoon:
Wanneer verkryg ik dan van myne min het loon?
Izabel en Katryn gaan, terwyl hy zyn hoed voor zyn oogen houd, na binnen.
'k Min u, geloof dat vry, geheel met myn gedachten:
Bedenk u toch wat gaauw, ik kan niet langer wachten,
Myn hert ſtaat in de brand: geef water, 'k heb 't van doen:
Of geef voor water my, zo 't u beliefd, een zoen.
Mevrouw...
JOOST.
Myn Heer...

BERTRAND.

Maar, Joost, waar is zy daar gebleeven?

JOOST.

Wat woud gy doen, myn Heer?

BERTRAND.

'k Wou haar een zoen maar geeven.

GERONTES.

Daar na zal dat wel gaan, wil u nu maar wat ſpoên,
En haal de Speellui hier.

BERTRAND.

Dat zal ik aanſtonds doen.

GERONTES.

Vaar wel, myn Schoonzoon: nu, wil maar uw pligt betrachten;
'k Zal, met de Speellui, u van avond hier verwachten.

NEGENDE TOONEEL.

BERTRAND, JOOST.

BERTRAND.

DAt kund gy doen, myn Heer. Nu ga ik aanſtonds heen,
En haal, zo veel ik kan, het volkje voort by een.
Ik wil, op ſtaande voet, een ſchoon Muzyk beginnen.
Wel, Jooſt, wat dunkt u nu, zou zy my niet beminnen?

JOOST.

Ja, maar zy zag wat zuur.

BERTRAND.

Waar of dat kwam van daan?

JOOST.

Als ik my wel bedenk zou ik 't wel kunnen raân:
Hoor, ik geloof dat haar een ander kan bekooren;
Maar ik zou ook wat doen, als 'k was als gy.

BERTRAND.

Laat hooren,
Wat zoud gy doen, zeg, Jooſt?

JOOST.

Ik zou hier blyven ſtaan,
En zien of iemand ook by haar in huis zou gaan.

TIENDE TOONEEL.

BERTRAND, JOOST. KRISPYN *ter zyde.*

KRISPYN.

„IK zie, zy zyn hier noch.

BERTRAND.

Ik wil niet langer draalen;
Blyf hier dan maar omtrent; ik zal de Speellui haalen.

ELFDE TOONEEL.

JOOST. KRISPYN *ter zyde.*

JOOST.

JA, ga maar heen, myn Heer: ik blyf hier op de wacht,
En zie, of 'k iemand ook bespieden kan; maar zacht,
Hier is de Rotting noch, die heeft hy hier gelaaten.
Daar komt hy ook weêrom.

KRISPYN.

Ik heb, met al dat praaten,
De Stok vergeeten, Jooft, geef hier.

JOOST.

Daar is zy, Heer.

KRISPYN.

Ga jy nu maar na huis, en kom hier daat'lyk weêr.

JOOST.

Maar zal ik hier dan niet...

KRISPYN.

Neen, 't zal niet noodig weezen
Dat gy hier wachten blyft.

JOOST.

Maar zyt gy niet in vreezen,
Dat hier een Vrijer...

KRISPYN.

Neen.

JOOST.

Maar 't is'er niet te pluis.

KRISPYN.

Dat is u evenveel, kom, ga jy maar na huis.

JOOST.

Waar is het huis, myn Heer?

KRISPYN.

'k Geef ſtrak uw huit vol ſlaagen;
Weet gy dat zelf niet, Guit, moet gy my dat noch vraagen?

JOOST.

Ik ben hier al verdwaald.

KRISPYN.

Mag 'k u gelooven?

JOOST.

Ja.

KRISPYN.

Ga daar de graft dan neêr aan de overzy, en ſla
Uw linkerhand dan om, dan zult gy, na lang loopen,
Daar koomen aan een huis alwaar zy bier verkoopen;
Daar dichte by omtrend is, aan de rechterhand,
Een ſtraat, en in die ſtraat is, aan de gintze kant,
Een ſteegje; maar wees ſtil, ik moeſt 'er niet in dwaalen:
Dat 's aan de linkerhand...

JOOST.

De drommel moet my haalen,
Zo dat zo is, myn Heer.

KRISPYN.

Dat ſteegje moet gy uit,
Tot dat gy met uw neus vlak op de huizen ſtuit;
Daar is dan weêr een graft; dan is 'er, laat eens kyken,
Daar by een zeker huis...

JOOST.

Maar dat heeft geen gelyken.

KRISPYN.

Ik weet het anders niet, gy moogt daar dan na raân;
Loop maar, kom ras weêrom.

JOOST.

Ik zal 't eens zoeken gaan.

KRISPYN.

Nu gaat het alles wel, nu ben ik buiten ſchroomen;
Maar ik verberg my weêr, ik zie daar iemand koomen.

TWAALFDE TOONEEL.

GERONTES, KATRYN. KRISPYN *ter zyde.*

GERONTES.

IK zeg u dat gy voort om een Notaris gaat.

KATRYN.

Maar zult ge uw Dochter dan met hem in de echtenstaat
Verbinden?

GERONTES.

Ja, zeg ik: ik heb hem uitgekooren.

KATRYN.

Maar 't is een Gek.

GERONTES.

Zwyg stil, of gy zult my verstooren.

KATRYN.

Maar, zeg, zal Karel u dan nooit behaagen?

GERONTES.

Neen:
Geen Kaalvink zal met haar ooit in het huuw'lyk treên.

KATRYN.

Maar moet gy haar dan juist aan zulk een Gekskap geeven?

GERONTES.

Dat is u evenveel, wil my niet tegenstreeven;
Wat schort de Kaerel, zeg?

KATRYN.

Wel, 't is een Hangebast.

GERONTES.

Ja kom, ga jy maar heen, daar ik u heb belast:
Ik zal myn Dochter gaan tot wedermin beleezen,
Zy zal, van deze dag, de Bruid noch met hem weezen.

DERTIENDE TOONEEL.

KATRYN, KRISPYN.

KATRYN.

JA loop, myn lieve Vaâr, dat zal noch zo niet gaan,
Uw Dochter zal haar nu van u niet laaten raân,
In 't minste niet; maar zacht, wie heb ik daar vernoomen?

Wel

Wel zo 'k my niet bedrieg, zie ik Bertrand daar koomen.

KRISPYN.

Katryn, hoe gaat het al?

KATRYN.

Wat wilt gy hebben, Vent?

KRISPYN.

„ Ik zie zy ken my niet.

KATRYN.

Gy zyt my onbekend.

KRISPYN.

Maar is uw Juffrouw t' huis?

KATRYN.

Neen: kom, ga jy maar heene,
Myn Juffrouw is niet t' huis.

KRISPYN.

Katryn, zoud gy dan meene...

KATRYN.

Wat meene? brui maar heen

KRISPYN.

Ik ben...

KATRYN.

Gy zyt Bertrand,
Kom, Hanggat, hier van daan, en brui weer na uw Land.

KRISPYN.

Maar wees wat ſtil, Katryn, en wil my eens bekyken;
Maar zou ik dan zo net die Gek, Bertrand gelyken?

KATRYN.

Zou ik bedroogen zyn? wel hoe! zyt gy 't, Kriſpyn?

KRISPYN.

Wel kend gy my dan niet, ik ben het zelf, Katryn.

KATRYN.

Hoe ſtaan de zaaken al?

KRISPYN.

Wil daar niet eens na vraagen,
Ik heb voor alle ding al lang al zorg gedraagen.
Maar moet gy niet terſtond om een Notaris gaan?

KATRYN.

Daar ſtuur ik onze Knecht, en blyf daar zelf van daan;
Want wyl dat ik was uit, zo mogt'er iets gebeuren,
Dat ons, in ons bedryf, wel iets zou kunnen ſteuren.

KRISPYN.

Maar zal hy voor Bertrand...

KATRYN.

Neen: 'k laat hem achter in,
Zo ſtil dat 't niemand hoord; 't zal alles na uw zin
En wenſch zyn: zo uw Heer aan hem wat wil veréêren,
't Zou anders weêr niet gaan.

KRISPYN.

Katryn, ik wil wel zweeren
Dat ik 't beſchikken zal.

KATRYN *weggaande.*

'k Zal dan na binnen gaan.
Vaar wel.

KRISPYN.

Gints komt myn Heer met Muzikanten aan.
Myn Heer, de baan is klaar.

VEERTIENDE TOONEEL.

KAREL, KRISPYN, *Muzikanten.*

KAREL.

Wilt dan uw kunſt betoonen,
Meſſieurs, ſpeeld maar eens op, ik zal u wel beloonen,
't Sa, luſtig doet uw beſt, en neem maar een begin.

Na dat de Muzikanten geſpeeld hebben, komt Gerontes in 't venſter, en ſpreekt:

Wel, Schoonzoon, zyt gy daar, 't gaat alles na uw zin,
Gy moogt van nu of aan u wel gelukkig achten?

KRISPYN.

Hoe zo?

GERONTES.

Myn Dochter is veranderd van gedachten.;
Want gy wierd eerſt van haar veracht, maar nu bemind.

KRIS-

KRISPYN.

Maar is het waar, myn Heer, behaag ik nu uw Kind?

GERONTES.

Ja, gy behaagd haar zeer: dies ſtel u maar te vreden,
Gy zult van avond noch met haar in 't huuw'lyk treeden.

KRISPYN.

Ik zal voor deze gunſt u blyven zeer verpligt,
En danken u daar voor, zo lang ik 't leevenslicht
Genieten zal.

GERONTES.

Katryn, wil voort de deur opmaaken.

VYFTIENDE TOONEEL.

KATRYN, KAREL, KRISPYN, *Muzikanten.*

KATRYN.

TReê in, Meſſieurs.

KAREL.

Katryn.

KATRYN.

Zyt gy 't? wat vreemde zaaken!
Ik opende de deur bevreeſt, om dat ik dacht,
Dat daar het Beeſt zou zyn, 't welk aanſtonds werd verwacht
Van Heer Gerontes; maar wil hier niet langer blyven,
't Is binnen alles reê, gy moet uw naam maar ſchryven,
En dan is 't huuw'lyk klaar.

KAREL.

Is 't waar?

KATRYN.

Ja; treê maar in,
Gy zult het zelve zien, 't gaat alles na uw zin.

KAREL.

Maar zo Bertrand hier komt?

KATRYN.

Ik zal 't u binnen zeggen,
Krispyn die moet hem dat weêr netjes zien te ontleggen,
Pas maar aan 't venſter op.

KRISPYN.

Katryn, het zal wel gaan.

KATRYN.

In huis, myn Heer, in huis, want gints komt iemand aan.

ZESTIENDE TOONEEL.

JOOST, BERTRAND *met een oud Trompetter, Lierman, Trommelslager, en een Violist.*

BERTRAND.

JOost, waar komt gy van daan?

JOOST.

Daar gy my hebt gezonden,
'k Heb evenwel het huis, daar ik na zogt, gevonden.

BERTRAND.

Wat huis?

JOOST.

Ons logement; daar ginder is het.

BERTRAND.

Waar?

JOOST.

Eerst gaat gy deze weg, dan hier, en dan weêr daar,
En dan die straat maar in, daar zultge aan 't huis dan koomen.

BERTRAND.

Maar hebt gy niemand niet by Izabel vernoomen?
Spreek op.

JOOST.

Hoe! ik? ei zeg, hoe kan dat zyn, myn Heer?

BERTRAND.

De drommel! was'er een, vond ik hem eens, ik zweer...

JOOST.

Wel wat woud gy dan doen?

BERTRAND.

'k Zou 't zo niet laaten steeken,
In 't minste niet.

JOOST.

Wat dan?

BER-

BERTRAND.

Ik zou my voort gaan wreeken,
En zeggen 't aan myn Vaâr; maar al genoeg daar van.
Wat dunkt u van dit volk, en van die ouwe man?

JOOST.

Wat zult gy daar meê doen?

BERTRAND.

Wel hoeft gy dat te vraagen?
Ik zal, met dit Muzyk, haar al myn min opdraagen.

JOOST.

Koft gy geen ander Volk hier vinden, Heer?

BERTRAND.

Wel neen,
'k Heb door de ſtad gezocht, maar, Jooſt, ik vond'er geen:
Want de eerſte was niet t' huis, de tweede moeſt noch koomen
Van avond by een aâr, 'k begon toen zeer te ſchroomen
Dat 'k niemand vinden zou! dies ging ik, doch heel ras,
Weêr na een derde toe, maar, Jooſt, die Vent die was
Zo dronken, als een Beeſt: toen heb ik, heel verleegen,
Deez' Blinde, en oude Paai noch eindelyk gekreegen.

JOOST.

Begin dan.

BERTRAND.

'k Zal. Kom aan, gy, Vaâr, met uw Trompet,
Sta hier aan deze zy, gy met uw Trommel, zet
U hier: gy Violiſt, en Lierman, wilt u ſtellen
In 't midden: ſpeeld noch niet, eerſt zal ik eens gaan ſchellen. *Hy ſchelt.*
Begin nu maar.

Zy Speelen.

Wat is 't Muzyk een ſchoone zaak!

JOOST.

„ En dan noch zulk Muzyk.

BERTRAND.

't Is 't aangenaamſt vermaak
Des Waerelds: 't gaat heel wel, het kan my zeer vernoegen;

Speeld noch eens helder op, wilt u by een weêr voegen.

Na dat zy gespeeld hebben.

Kom, Vrinden, houd maar op: 'k zal noch eens schellen gaan;
Ik heb hier, na my dunkt, al lang genoeg gestaan.
Wel, is hier niemand in? *Hy schelt.*

ZEVENTIENDE TOONEEL.

KATRYN, BERTRAND, JOOST, *Muzikanten.*

KATRYN.

WEl, wat beduid dat Schellen,
Zeg, Vent, is dat fatsoen?

BERTRAND.

Nu wil u niet ontstellen.

KATRYN.

Wat zyt gy voor een Vent?

BERTRAND.

Ik ben myn Heer Bertrand.

KATRYN.

Dat liegje, Vent, loop heen, en ga maar na uw Land.
Ei lieve, zie! Bertrand is by Mejuffrouw boven:
Kom, lustig pak u voort.

BERTRAND.

Gy moogt my vry gelooven,
Meid, ik ben zelf Bertrand.

KATRYN *de deur toedoende.*

't Is wel.

JOOST.

Dat 's mis, myn Heer.

BERTRAND.

Ik word noch raazend: maar kom schellen wy eens weêr.

ACHTIENDE TOONEEL.

KRISPYN *in 't venster*, BERTRAND, JOOST, *Muzikanten.*

KRISPYN.

WIe daar! wie derft ons hier in ons vermaak verstooren?

Wat zoekt gy hier? spreek op, wat hebt gy hier verlooren?

BERTRAND.

Wel hoe! wat zie ik daar? ei! dat is weêr wat raars,
Ik zie myn schaduw daar, en heb niet eens een kaars:
Of is 't die Nachtspook weêr, die Wreedaard, die zo even,
In plaats van antwoord, my veel slaagen heeft gegeeven?
Weet gy wel wie ik ben?

KRISPYN.

Wel ja, gy zyt een Beest,
Ja slimmer, als een beest, jou Schoft, gy zyt een Geest.

BERTRAND.

Dat zyt gy zelf.

KRISPYN.

Schavuit, hoe! hoor ik u noch spreeken?

BERTRAND.

Ja, gy zyt zelf een Spook.

KRISPYN.

'k Zal hals en been u breeken,
Gelyk ik heb gezegt, zo gy niet aanstonds gaat.

BERTRAND.

Dat is een wreede Vent, ook, Joost, dat 's een gelaat!

KRISPYN.

Gaat gy noch niet?

BERTRAND.

Wel neen, gy zult me'er niet toe dwingen.

KRISPYN.

Dan zal ik u, zo 'k meen, wel anders leeren zingen:
Hou daar. *Hem met water goijende.*

BERTRAND.

'k Verdrink! och, help!

JOOST.

Hoe zyt gy zo ontzet?

BERTRAND.

Och! al myn Bruigoms goed dat is met pis besmet!
Och! Joost, ik weet geen raad! hoe zal ik dat nu klaaren?

NE-

NEGENTIENDE TOONEEL.

GERONTES en KRISPYN *aan 't Venster*, BERTRAND, JOOST, *Muzikanten.*

GERONTES.

WEl wat is hier te doen?

KRISPYN.

Hier komt een Nachtspook waaren,
Of mensch, die my gelykt, zo'k zie, van top tot teen.

GERONTES.

Wat zyt gy voor een ding?

KRISPYN.

Ei! kom eens meê beneên.

BERTRAND.

Wel, Joost, nu zal hy zien, dat hy maar is bedroogen;
Dag, Schoonvaâr.

GERONTES.

Wat is dit? wat zie ik voor myn oogen?
Zyn hier dan twee Bertrands, wie is myn Schoonzoon dan?

BERTRAND *en* KRISPYN.

Wel ik.

GERONTES.

Wat zegt gy?

BERTRAND *en* KRISPYN.

Ik!

GERONTES.

Maar, Vrinden, zulks en kan
In 't minst geen waarheid zyn.

BERTRAND.

Wel wie heeft van zyn leeven!

GERONTES.

Wie van u beiden heb ik dan myn Stok gegeeven?

BERTRAND *en* KRISPYN.

Aan my.

BERTRAND.

Aan u! aan u! dat is altoos niet waar:
Kom, Joost, geef hier de Stok.

JOOST.

JOOST.

Wel ſcheeren wy malkaâr?

BERTRAND.

De Stok …

JOOST.

Ik gafze aan u.

GERONTES.

Hoe zal ik ze onderſcheiden?

TWINTIGSTE TOONEEL.

IZABEL, KAREL, GERONTES, BERTRAND, KATRYN, KRISPYN, JOOST, *Muzikanten.*

KATRYN.

UW Dochter komt daar aan, die weet wel, wie van bei-
Haar Bruigom is. (den

GERONTES.

Wel nu, wie 's myn Schoonzoon, Kind?

BERTRAND.

Ben ik het niet, Mevrouw, heb ik u niet bemind?

IZABEL.

Hier ziet gy hem, Papa, zy hebben niet te vreezen,
Zy zullen geen van bei my tot haar min beleezen.

GERONTES.

Wel nu ik ſta het toe.

IZABEL.

Ik dank u zeer, Papa.

BERTRAND.

Hoe ſtel ik 't dan, myn Heer, met al myn liefde?

GERONTES.

Ja…
Maar, wat is dat voor een?

KAREL.

Myn knecht.

KRISPYN.

Kom voort, Rapalje,
Kom pakje biezen voort: wat doet hier dit Canalje?

BER-

BERTRAND.

Myn Schoonvaâr, vaar dan wel, ik kom hier wel eens
weêr,
Indien ik weêr eens lust tot slaagen kryg.

GERONTES.

Myn Heer,
Blyf hier noch wat by ons: gy ziet zelf voor uw oogen
Dat Karel met zyn Knecht ons laelyk heeft bedroogen.

BERTRAND.

Wel nu ik blyf dan hier, schoon 'k loop een blaauwe scheen.

KRISPYN.

Is't anders niet? wel hoor, gy zyt het niet alleen:
'k Wed dat ik hier van u veel Cameraads zou vinden,
Zo ik eens zoeken wou; wat dunkt u, zeg, myn Vrinden?
Maar dat men 't zelf ook zegt is gansch'lyk geen fatsoen:
Dies zwyg maar alle stil, gy zult veel beter doen.

EINDE.

